Zafarbek Ibragimov

MATEMATIKADAN MAVZULASHTIRILGAN

MASALALAR TO'PLAMI

@Riyoziyot_ITM

Riyoziyot ilmiy-tahliliy markazi
2025-2026

Mundarija

Natural sonlar. Xona birliklari……4
Raqamlar yordamida sonlar hosil qilish……10
Sanoq sistemalar va ular ustida amallar……21
Sonlarni yaxlitlash……26
Rim raqamlari……35
Arifmetik amallar va ularning xossalari……42
Sonning darajasi. Faktorial……47
Uzunlik o'lchov birliklari……52
Og'irlik o'lchov birliklari……59
Yuza o'lchov birliklari……64
Hajm o'lchov birliklari……72
Vaqt o'lchov birliklari……79
Sonli ketma-ketliklar miqdori……88
Sonli qatorlar. O'rta arifmetik qiymat……95
Raqamlar xossalari……100
Xonalar miqdori……105
Yig'indini qulay usulda hisoblash……110
Sonning raqamlari yig'indisi……113
Tengsizlik va qo'sh tengsizliklar……118
Ifodaning eng katta va eng kichik qiymati……123
Musbat va manfiy sonlar. Harfiy ifoda……128
Tenglama……135
Matnli masalalarga sodda tenglamalar tuzish……140
"Men bir son o'yladim". Teskari tartib usuli……145
Qoldiqli bo'lish……150
Son nuri……155
Dekart koordinatalar sistemasi……160
Eng sodda geometrik shakllar……165
To'g'ri to'rtburchak va kvadrat……177
Murakkab shakllar yuzi va perimetri……185
To'g'ri burchakli parallelepiped va kub……190
Geometrik shakllarni sanash……198
Kasrlar va ular ustida amallar……210
Qism topishga oid masalalar……216
O'nli kasr va ular ustida amallar……223
Matnli masalalarga murakkab tenglamalar tuzish……228

@Riyoziyot_ITM

1-Mavzu: Natural sonlar. Xona birliklari.

Sinf ishi

1. **So'zlar bilan berilgan sonlarni raqamlar bilan yozing:**

1) Uch yuz ellik yetti ming to'rt yuz sakson besh.
2) Ikki yuz yetmish uch million to'qqiz yuz o'n besh ming yetmish bir.
3) Qirq sakkiz milliard o'n sakkiz million sakson bir ming sakkiz.
4) Ikki yuz milliard oltmish bir million uch ming yetti yuz to'qson.

2. **48 039 726 325 soni uchun quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) Yuz minglar va o'n millionlar xonasidagi raqamlar farqi nechaga teng?
2) Millionlar va birlar sinfidagi raqamlar yig'indisi nechaga teng?
3) Qaysi sinfning qaysi xonasida xona birligi mavjud emas?
4) 7 raqami joylashgan o'rniga nisbatan qanday sonni ifodalaydi?

3. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) Sonning 4-xonasi qanday nomladi?
2) 8 xonali sonning 3-raqami joylashgan xona qanday nomlanadi?
3) 85 024 sonining 2-raqami nechaga teng?
4) 1 295 034 sonining 5-xonasida joylashgan raqam nechaga teng?

4. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) Eng katta 3 xonali son nechaga teng?
2) Eng katta turli raqamli 3 xonali son nechaga teng?
3) Eng kichik 2 xonali son nechaga teng?
4) Eng kichik turli raqamli 2 xonali son nechaga teng?

5. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) 2 xonali sonlar nechta?
2) 3 xonali sonlar nechta?
3) Turli raqamli 2 xonali sonlar nechta?
4) 0 raqami qatnashgan 2 xonali sonlar nechta?

6. **Shunday sonni topingki, unda faqat quyidagi xona birliklari bo'lsin:**

1) 6-xonaning 5 birligi, 4-xonaning 9 birligi, 3-xonaning 2 birligi va 1-xonaning 6 birligi.
2) 5-xonaning 8 birligi, 10-xonaning 5 birligi, 4-xonaning 1 birligi va 1-xonaning 4 birligi.

@Riyoziyot_ITM

3) 6-xonaning 4 birligi, 3-xonaning 3 birligi, 11-xonaning 7 birligi va 9-xonaning 4 birligi.

7. **Shunday sonlarni topingki, ularda quyidagi xona birliklari bo'lsin:**

1) 8 ta minglik, 2 ta o'nlik va 3 ta birlik.
2) 4 ta yuz minglik, 3 ta minglik, 9 ta yuzlik, 2 ta o'nlik va 4 ta birlik.
3) 2 ta minglik, 4 ta milliardlik, 8 ta o'nlik, 1 ta millionlik, 9 ta o'n minglik, 5 ta o'n millionlik va 8 ta birlik.
4) 8 ta yuzlik, 2 ta o'n minglik, 4 ta millionlik, 7 ta o'nlik, 3 ta milliardlik va 5 ta yuz millionlik.

8. **Berilgan tengliklardan foydalanib noma'lum ? ni toping:**

1) 12 ta minglik = ? ta yuzlik
2) 40 ta yuz minglik = ? ta o'nlik
3) 200 ta o'n minglik = ? ta millionlik
4) 60 000 ta yuzlik = ? ta o'n minglik

9. **Berilgan sonlarni xona qo'shiluvchilari yig'indisi ko'rinishida yozing (2 xil):**

1) 65 439 **2)** 440 067 **3)** 70 920 821 **4)** 52 320 864 579

10. **Xona qo'shiluvchilari yig'indisi ko'rinishidagi ifodadan son hosil qiling:**

1) $4 \cdot 1\,000 + 8 \cdot 100 + 9 \cdot 10 + 3$ **2)** $3 \cdot 100\,000 + 6 \cdot 10\,000 + 4 \cdot 100 + 9$
3) $50\,000\,000 + 900\,000 + 70\,000 + 3\,000 + 50 + 1$
4) $30\,000\,000\,000 + 500\,000\,000 + 1\,000\,000 + 4\,000 + 80 + 9$

11. **Berilgan savollarga javob bering(noma'lumlar raqamlar deb qaralsin):**

1) $429 = a \cdot 100 + b \cdot 10 + c$ bo'lsa, $a + b + c = ?$
2) $5\,023 = a \cdot 1\,000 + b \cdot 100 + c \cdot 10 + d$ bo'lsa, $a + b - c - d = ?$
3) $148 = a \cdot 50 + b \cdot 40 + c$ bo'lsa, $c - a \cdot b = ?$
4) $683 = a \cdot 80 + b \cdot 10 + c$ bo'lsa, $(a + b) : c = ?$

12. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) 2 736 sonining minglar xonasi 2 birlik orttirib, o'nlar xonasi 1 birlik kamaytirilsa, qanday son hosil bo'ladi?
2) 27 923 805 sonining millionlar xonasi 5 birlik ortib, minglar xonasi 6 birlik va birlar xonasi 3 birlik kamaytirilsa, qanday son hosil bo'ladi?
3) 726 029 481 sonining minglar sinfidagi har bir xonasi 3 birlik orttirilsa, qanday son hosil bo'ladi va 726 029 481 soni qanday o'zgaradi?

13. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) Agar sonning minglar xonasi 5 birlik va yuzlar xonasi 3 birlik orttirilsa, u son qanday o'zgaradi?
2) Agar 5 xonali sonning har bir xonasi 3 birlik orttirilsa, u son qanday o'zgaradi?
3) Agar sonning minglar sinfidagi har bir xonasi 7 birlik kamaytirilsa, u son qanday o'zgaradi?

@Riyoziyot_ITM

Uy ishi

1. **So’zlar bilan berilgan sonlarni raqamlar bilan yozing:**

1) To’qqiz yuz olti ming ikki yuz uch.
2) Olti yuz sakson bir million yetmish ming o’n to’qqiz.
3) Bir yuz to’qson to’rt milliard bir yuz to’qqiz ming qirq to’qqiz.
4) Ellik milliard uch yuz olti million to’rt yuz ikki.

2. **508 341 783 690 soni uchun quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) O’n milliardlar va yuz minglar xonasidagi raqamlar ko’paytmasi nechaga teng?
2) Milliardlar va millionlar sinfidagi raqamlar yig’indisining farqi nechaga teng?
3) Qaysi xonalarda bir xil xona birliklari mavjud?
4) 1 va 6 raqamlari joylashgan o’rniga nisbatan ifodalovchi sonlar farqi nechaga teng?

3. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) Sonning 6-xonasi qanday nomladi?
2) 9 xonali sonning 5-raqami joylashgan xona qanday nomlanadi?
3) 125 093 sonining 6-raqami nechaga teng?
4) 67 524 029 sonining 5- va 8-xonalarida joylashgan raqamlar farqi nechaga teng?

4. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) Eng katta 4 xonali son nechaga teng?
2) Eng katta turli raqamli 4 xonali son nechaga teng?
3) Eng kichik 3 xonali son nechaga teng?
4) Eng kichik turli raqamli 3 xonali son nechaga teng?

5. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) 4 xonali sonlar nechta?
2) 5 xonali sonlar miqdori 3 xonali sonlar miqdoridan nechaga ko’p?
3) 3 raqami bilan boshlanuvchi 3 xonali sonlar nechta?
4) 0 raqami qatnashmagan 2 xonali sonlar nechta?

6. **Shunday sonni topingki, unda faqat quyidagi xona birliklari bo’lsin:**

1) 6-xonaning 2 birligi, 1-xonaning 3 birligi, 8-xonaning 8 birligi, 5-xonaning 5 birligi, 3-xonaning 4 birligi va 2-xonaning 9 birligi.
2) 6-xonaning 3 birligi, 9-xonaning 5 birligi, 3-xonaning 6 birligi, 8-xonaning 8 birligi va 11-xonaning 9 birligi.
3) 4-xonaning 9 birligi, 1-xonaning 3 birligi, 12-xonaning 5 birligi va 8-xonananing 4 birligi.

@Riyoziyot_ITM

7. **Shunday sonlarni topingki, ularda quyidagi xona birliklari bo'lsin:**

1) 4 ta o'n minglik, 5 ta yuzlik, 7 ta o'nlik va 4 ta birlik.
2) 7 ta millionlik, 6 ta o'n minglik, 5 ta minglik, 8 ta yuzlik va 2 ta birlik.
3) 5 ta o'n milliardlik, 3 ta o'n minglik, 2 ta milliardlik, 9 ta millionlik, 8 ta birlik, 6 ta yuz minglik, 7 ta minglik, 1 ta yuz millionlik, 2 ta yuzlik va 6 ta o'nlik.
4) 6 ta o'n minglik, 1 ta millionlik, 3 ta yuzlik, 4 ta yuz millionlik, 8 ta yuz minglik, 4 ta o'n milliardlik va 7 ta birlik.

8. **Berilgan tengliklardan foydalanib noma'lum ? ni toping:**

1) 23 ta yuzlik = ? ta birlik
2) 5 000 ta o'nlik = ? ta minglik
3) 420 ta o'n minglik = ? ta yuz minglik
4) 310 000 ta yuz minglik = ? ta millionlik

9. **Berilgan sonlarni xona qo'shiluvchilari yig'indisi ko'rinishida yozing (2 xil):**

1) 90 178 **2)** 899 801 **3)** 52 830 034 **4)** 320 827 007 204

10. **Xona qo'shiluvchilari yig'indisi ko'rinishidagi ifodadan son hosil qiling:**

1) $6 \cdot 10\,000 + 7 \cdot 100 + 5$ **2)** $900\,000 + 60\,000 + 7\,000 + 700 + 10 + 5$
3) $2 \cdot 100\,000\,000 + 8 \cdot 10\,000\,000 + 9 \cdot 10\,000 + 5 \cdot 1\,000 + 9 \cdot 100 + 4 \cdot 10$
4) $700\,000\,000\,000 + 60\,000\,000 + 100\,000 + 70\,000 + 500 + 8$

11. **Berilgan savollarga javob bering(noma'lumlar raqamlar deb qaralsin):**

1) $562 = a \cdot 100 + b \cdot 10 + c$ bo'lsa, $a + b + c = ?$
2) $4\,905 = a \cdot 1\,000 + b \cdot 100 + c \cdot 10 + d$ bo'lsa, $b + c - d - a = ?$
3) $197 = a \cdot 50 + b \cdot 40 + c$ bo'lsa, $c + a \cdot b = ?$
4) $425 = a \cdot 90 + b \cdot 20 + c$ bo'lsa, $(a + c) : b = ?$

12. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) 4 223 sonining yuzlar xonasi 3 birlik kamayib, o'nlar xonasi 5 birlik orttirilsa, qanday son hosil bo'ladi va 4 223 soni qanday o'zgaradi?
2) 5 321 370 sonining yuz minglar xonasi 7 birlik va minglar xonasi 2 birlik kamaytirib, yuzlar xonasi 9 birlik orttirilsa, qanday son hosil bo'ladi?
3) 45 680 823 sonining birlar sinfidagi har bir raqami 4 birlik orttirib, millionlar sinfidagi mavjud xonalarining har biri 3 birlik kamaytirilsa, qanday son hosil bo'ladi va 45 680 823 soni qanday o'zgaradi?

13. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) Agar sonning o'n minglar xonasi 9 birlik ortib, minglar xonasi 4 birlik va yuzlar xonasi 8 birlik kamaytirilsa, u son qanday o'zgaradi?
2) Agar 6 xonali sonning har bir xonasi 6 birlik kamaytirilsa, u son qanday o'zgaradi?
3) Agar sonning birlar sinfidagi har bir xonasi 2 birlik ortib, minglar sinfidagi har bir xonasi 6 birlik kamaytirilsa, u son qanday o'zgaradi?

@Riyoziyot_ITM

Test

1. So’zlar bilan berilgan sonni raqamlar bilan yozing:
Ellik bir milliard to’qqiz million sakkiz yuz qirq ikki ming to’rt yuz yetti

A) 51 090 842 407 B) 51 009 842 407 C) 51 009 824 407
D) 51 009 842 047

2. 67 091 247 825 sonidagi 9 raqami joylashgan o’rniga nisbatan qiymati birlar sinfidagi raqamlar yig’indisidan necha marta katta?

A) 60 000 B) 600 000 C) 6 000 000
D) 60 000 000

3. 50 625 019 sonidagi 4- va 7-xonasidagi raqamlar yig’indisi va 3-raqamning farqini toping.

A) 1 B) 2 C) 3
D) 4

4. Eng kichik 6 xonali va turli raqamli eng kichik 6 xonali sonlar yig’indisini toping.

A) 223 456 B) 225 801 C) 221 056
D) 202 345

5. Barcha raqamlari bir xil bo’lgan 2 xonali sonlar yig’indisini toping.

A) 900 B) 495 C) 990
D) 450

6. Sonda faqat 7-xonaning 6 birligi, 6-xonaning 2 birligi, 1-xonaning 9 birligi va 3-xonaning 8 birligi mavjud bo’lsa, uning qiymatini toping.

A) 6 209 800 B) 6 200 809 C) 6 020 089
D) 6 209 080

7. 3 ta yuzlik, 7 ta o’n minglik, 1 ta millionlik, 9 ta milliardlik, 4 ta yuz millionlik va 4 ta birlikdan iborat sonni toping.

A) 9 401 070 304 B) 9 401 007 304 C) 9 041 070 304
D) 9 401 070 034

@Riyoziyot_ITM

8. 40 000 ta o'n minglik nechta millionlikka teng?

A) 40 ta B) 400 ta C) 4 000 ta
D) 400 000 ta

9. 720 089 622 sonini xona qo'shiluvchilari yig'indisi ko'rinishida yozing:

A) $7 \cdot 100\,000\,000 + 2 \cdot 1\,000\,000 + 8 \cdot 10\,000 + 9 \cdot 1\,000 + 6 \cdot 100 + 2 \cdot 10 + 2$
B) $700\,000\,000 + 20\,000\,000 + 80\,000 + 9\,000 + 600 + 20 + 2$
C) $7 \cdot 10\,000\,000 + 2 \cdot 1\,000\,000 + 8 \cdot 10\,000 + 9 \cdot 1\,000 + 6 \cdot 100 + 2 \cdot 10 + 2$
D) $70\,000\,000 + 20\,000\,000 + 800\,000 + 90\,000 + 600 + 20 + 2$

10. $9 \cdot 20\,817$ ko'paytma quyidagilardan qaysi biriga teng:

A) $9 \cdot 2\,000 + 9 \cdot 800 + 9 \cdot 10 + 9 \cdot 7$
B) $9 \cdot 20\,000 + 9 \cdot 800 + 9 \cdot 10 + 7$
C) $9 \cdot 20\,000 + 800 + 10 + 7$
D) $9 \cdot 20\,000 + 9 \cdot 800 + 9 \cdot 10 + 9 \cdot 7$

11. a, b, c – raqamlar uchun $612 = a \cdot 50 + b \cdot 30 + c$ tenglik o'rinli bo'lsa, $(a + b) \cdot c$ ning qiymatini toping.

A) 15 B) 16 C) 32
D) 30

12. 70 152 678 sonining birlar sinfidagi har bir xonasi 4 birlik kamaytirib, minglar sinfidagi har bir xonasi 7 birlik orttirilsa, qanday son hosil bo'ladi?

A) 70 928 234 B) 70 929 234 C) 70 992 234
D) 70 928 243

13. Agar sonning millionlar sinfidagi har bir xonasi 1 birlik kamaytirib, minglar sinfidagi har bir xonasi 9 birlik orttirilsa, u son qanday o'zgaradi?

A) 110 001 000 ga kamaydi B) 110 001 000 ga ortdi
C) 111 001 000 ga ortdi D) 111 001 000 ga kamaydi

@Riyoziyot_ITM

15-Mavzu: Raqamlar xossalari.

Sinf ishi

1. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) 1 dan 83 gacha natural sonlar ichida 9 raqami necha marta ishtirok etadi?
2) 1 dan 80 gacha natural sonlar ichida 6 raqami necha marta ishtirok etadi?
3) 25 dan 71 gacha natural sonlar ichida 8 raqami necha marta ishtirok etadi?
4) 31 dan 92 gacha natural sonlar ichida 5 raqami necha marta ishtirok etadi?

2. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) 1 dan 85 gacha natural sonlar ichida 9 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
2) 1 dan 78 gacha natural sonlar ichida 7 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
3) 11 dan 66 gacha natural sonlar ichida 1 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
4) 20 dan 90 gacha natural sonlar ichida 4 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?

3. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) 1 dan 252 gacha natural sonlar ichida 3 raqami necha marta ishtirok etadi?
2) 1 dan 467 gacha natural sonlar ichida 4 raqami necha marta ishtirok etadi?
3) 77 dan 401 gacha natural sonlar ichida 1 raqami necha marta ishtirok etadi?
4) 244 dan 610 gacha natural sonlar ichida 0 raqami necha marta ishtirok etadi?

4. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) 1 dan 285 gacha natural sonlar ichida 5 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
2) 1 dan 461 gacha natural sonlar ichida 4 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
3) 65 dan 515 gacha natural sonlar ichida 3 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
4) 148 dan 681 gacha natural sonlar ichida 6 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?

5. **Quyida berilgan savollarga javob bering:**

1) 1 dan 327 gacha juft sonlar ichida 3 raqami necha marta ishtirok etadi?
2) 81 dan 440 gacha juft sonlar ichida 4 raqami necha marta ishtirok etadi?
3) 1 dan 459 gacha toq sonlar ichida 2 raqami necha marta ishtirok etadi?
4) 103 dan 572 gacha toq sonlar ichida 5 raqami necha marta ishtirok etadi?

@Riyoziyot_ITM

6. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) 1 dan 300 gacha juft sonlar ichida 3 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
2) 86 dan 347 gacha juft sonlar ichida 2 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
3) 1 dan 561 gacha toq sonlar ichida 0 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
4) 153 dan 616 gacha toq sonlar ichida 5 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?

7. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) Kitob sahifalarini raqamlash jarayonida 6 ta 8 raqami ishlatildi. Agar sahifalash 3-betdan boshlangan bo'lsa, kitob eng ko'pi bilan necha betdan iborat bo'lishi mumkin?
2) Kitob sahifalarini raqamlash jarayonida 17 ta 7 raqami ishlatildi. Agar sahifalash 2-betdan boshlangan bo'lsa, kitob necha betdan iborat?
3) Kitob sahifalarini raqamlash jarayonida 16 ta 3 va 5 ta 0 raqamlari ishlatildi. Agar sahifalash 3-betdan boshlangan bo'lsa, kitob eng ko'pi bilan necha betdan iborat bo'lishi mumkin?
4) Kitob sahifalarini raqamlash jarayonida 23 ta 6 va 21 ta 0 raqamlari ishlatildi. Agar sahifalash 1-betdan boshlangan bo'lsa, kitob eng kamida necha betdan iborat bo'lishi mumkin?

8. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) 1 dan 300 gacha barcha natural sonlar bir qator yozildi. Nechta o'rinda faqat 2 ta 2 raqami yonma-yon keladi?
2) 1 dan 200 gacha barcha natural sonlar bir qator yozildi. Nechta o'rinda 1 va 5 raqamlari yonma-yon keladi?(151 da 2 ta o'rin deb qaralsin)
3) 1 dan 400 gacha barcha natural sonlar bir qator yozildi. Ushbu son tarkibida 202 soni nechta o'rinda keladi?
4) 1 dan 500 gacha barcha natural sonlar bir qator yozildi. Ushbu son tarkibida 123 soni nechta o'rinda keladi?

@Riyoziyot_ITM

Uy ishi

1. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) 1 dan 78 gacha natural sonlar ichida 9 raqami necha marta ishtirok etadi?
2) 1 dan 88 gacha natural sonlar ichida 8 raqami necha marta ishtirok etadi?
3) 18 dan 74 gacha natural sonlar ichida 8 raqami necha marta ishtirok etadi?
4) 27 dan 80 gacha natural sonlar ichida 7 raqami necha marta ishtirok etadi?

2. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) 1 dan 59 gacha natural sonlar ichida 6 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
2) 1 dan 74 gacha natural sonlar ichida 2 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
3) 14 dan 81 gacha natural sonlar ichida 0 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
4) 25 dan 96 gacha natural sonlar ichida 7 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?

3. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) 1 dan 311 gacha natural sonlar ichida 3 raqami necha marta ishtirok etadi?
2) 1 dan 509 gacha natural sonlar ichida 2 raqami necha marta ishtirok etadi?
3) 55 dan 555 gacha natural sonlar ichida 5 raqami necha marta ishtirok etadi?
4) 141 dan 720 gacha natural sonlar ichida 0 raqami necha marta ishtirok etadi?

4. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) 1 dan 296 gacha natural sonlar ichida 1 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
2) 1 dan 377 gacha natural sonlar ichida 3 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
3) 123 dan 488 gacha natural sonlar ichida 4 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
4) 202 dan 642 gacha natural sonlar ichida 0 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?

5. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) 1 dan 348 gacha juft sonlar ichida 2 raqami necha marta ishtirok etadi?
2) 118 dan 633 gacha juft sonlar ichida 3 raqami necha marta ishtirok etadi?
3) 94 dan 559 gacha toq sonlar ichida 5 raqami necha marta ishtirok etadi?
4) 224 dan 682 gacha toq sonlar ichida 6 raqami necha marta ishtirok etadi?

@Riyoziyot_ITM

6. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) 1 dan 322 gacha juft sonlar ichida 0 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
2) 76 dan 425 gacha juft sonlar ichida 4 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
3) 1 dan 500 gacha toq sonlar ichida 5 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?
4) 237 dan 700 gacha toq sonlar ichida 6 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?

7. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) Kitob sahifalarini raqamlash jarayonida 8 ta 0 raqami ishlatildi. Agar sahifalash 3-betdan 3 raqami bilan boshlangan bo'lsa, kitob eng ko'pi bilan necha betdan iborat bo'lishi mumkin?
2) Kitob sahifalarini raqamlash jarayonida 14 ta 5 raqami ishlatildi. Agar sahifalash 1-betdan 1 raqami bilan boshlangan bo'lsa, kitob necha betdan iborat?
3) Kitob sahifalarini raqamlash jarayonida 18 ta 1 va 8 ta 9 raqamlari ishlatildi. Agar sahifalash 2-betdan 2 raqami bilan boshlangan bo'lsa, kitob eng ko'pi bilan necha betdan iborat bo'lishi mumkin?
4) Kitob sahifalarini raqamlash jarayonida 26 ta 9 va 36 ta 2 raqamlari ishlatildi. Agar sahifalash 2-betdan 2 raqami bilan boshlangan bo'lsa, kitob eng kamida necha betdan iborat bo'lishi mumkin?

8. Quyida berilgan savollarga javob bering:

1) 1 dan 300 gacha barcha natural sonlar bir qator yozildi. Nechta o'rinda faqat 2 ta 1 raqami yonma-yon keladi?
2) 1 dan 600 gacha barcha natural sonlar bir qator yozildi. Nechta o'rinda 0 va 9 raqamlari yonma-yon keladi? (909 da 2 ta o'rin deb qaralsin)
3) 1 dan 400 gacha barcha natural sonlar bir qator yozildi. Ushbu son tarkibida 303 soni nechta o'rinda keladi?
4) 1 dan 1 000 gacha barcha natural sonlar bir qator yozildi. Ushbu son tarkibida 891 soni nechta o'rinda keladi?

@Riyoziyot_ITM

Test

1. 1 dan 96 gacha natural sonlar ichida 9 raqami necha marta ishtirok etadi?

A) 16 B) 8 C) 9
D) 15

2. 20 dan 91 gacha natural sonlar ichida 2 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?

A) 17 B) 8 C) 7
D) 16

3. 225 dan 810 gacha natural sonlar ichida 2 raqami necha marta ishtirok etadi?

A) 188 B) 107 C) 108
D) 178

4. 163 dan 605 gacha natural sonlar ichida 1 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?

A) 155 B) 114 C) 115
D) 156

5. 112 dan 577 gacha juft sonlar ichida 2 raqami necha marta ishtirok etadi?

A) 70 B) 66 C) 64
D) 122

6. 211 dan 717 gacha toq sonlar ichida 5 raqami ishtirok etgan sonlar nechta?

A) 71 B) 107 C) 72
D) 108

7. Kitob sahifalarini raqamlash jarayonida 153 ta 1 va 43 ta 0 raqamlari ishlatildi. Agar sahifalash 3-betdan boshlangan bo'lsa, kitob eng ko'pi bilan necha betdan iborat bo'lishi mumkin?

A) 221 B) 229 C) 230
D) 239

8. 1 dan 150 gacha barcha natural sonlar bir qator yozildi. Nechta o'rinda 2 va 1 raqamlari yonma-yon keladi? (212 da 2 ta o'rin deb qaralsin)

A) 24 B) 18 C) 22
D) 20

@Riyoziyot_ITM

22-Mavzu: Tenglama.

Sinf ishi

1. **Tenglamalarni yeching:**

1) $x + 67 - 45 = 80$
2) $a - 31 + 20 = 45$
3) $61 = b - 16 - 33$
4) $99 = y + 42 + 15$
5) $27 + x - 14 = 70$
6) $69 - c - 14 = 33$
7) $35 = 44 + d - 56$
8) $48 = 60 - k + 11$
9) $23 - (x - 41) = 10$
10) $46 - (10 + m) = 24$
11) $63 = 78 - (30 - z)$
12) $15 = 59 - (n + 30)$
13) $28 + (25 + r) = 72$
14) $35 + (x - 12) = 50$
15) $65 = 40 + (33 - y)$
16) $43 = 20 + (t + 17)$

2. **Tenglamalarni yeching:**

1) $4 \cdot x + 13 = 77$
2) $42 = x : 6 - 18$
3) $2 \cdot a + 32 - 16 = 44$
4) $33 = 630 : a - 51 + 14$
5) $66 - 4 \cdot c = 22$
6) $87 = 75 + c : 6$
7) $53 - 3 \cdot y + 11 = 19$
8) $72 = 22 + 882 : y - 13$
9) $6 \cdot (x - 14) = 72$
10) $23 = (200 - x) : 4$
11) $7 \cdot (b + 35) = 280$
12) $42 = 1\,512 : (21 + b)$
13) $2 \cdot (34 - z) = 45 + 11$
14) $137 - 38 = (z - 20) : 11$
15) $8 \cdot (x + 27) = 455 - 119$
16) $239 - 178 = 1\,830 : (40 + x)$

3. **Tenglamalarni yeching:**

1) $5 \cdot (x - 21) + 39 = 74$
2) $36 = (x - 14) : 3 - 45$
3) $7 \cdot (40 + x) + 22 = 365$
4) $56 = 3\,193 : (28 + x) - 47$
5) $(221 - x) : 6 + 132 = 176$
6) $65 = (50 - x) \cdot 4 - 55$
7) $1\,300 : (x + 23) + 77 = 102$
8) $318 = (x + 44) \cdot 10 - 232$
9) $11 \cdot (x + 35) - 77 = 411 + 95$
10) $300 - 152 = (631 - x) : 18 + 124$
11) $6 \cdot (x - 48) + 315 = 200 + 241$
12) $200 - 28 = 6\,000 : (10 + x) - 28$
13) $13 \cdot (x + 20) - 87 + 243 = 741$
14) $188 = (x - 100) : 10 + 75 + 103$
15) $18 \cdot (33 - x) - 190 - 222 = 128$
16) $462 = 2\,112 : (42 + x) + 520 - 90$

4. **Tenglamalarni yeching:**

1) $(4 \cdot (x - 21) + 128) : 16 - 11 = 1$
2) $(69 - 12 \cdot x) \cdot 5 + 80 = 125$
3) $10 \cdot (186 - 7 \cdot 25 + x) - 278 = 22$
4) $(42 \cdot 12 - 6 \cdot x) : 7 + 23 \cdot 15 = 819 - 426$
5) $290 - 5 \cdot (48 - 7 \cdot x) = 27 \cdot 20 - 455$

@Riyoziyot_ITM

6) $38 \cdot 25 + (12 \cdot x - 85) : 5 = 969$
7) $\big((2 \cdot x + 65) \cdot 11 - 221\big) : 67 = 10$
8) $((7 \cdot x + 19) \cdot 2 - 26) : 13 + 57 = 87$

5. **Tenglamalarni yeching:**

1) $x \cdot x - 124 = 132$
2) $8 \cdot (456 - x \cdot x) + 177 = 5^4$
3) $9\,438 : 66 + (22 \cdot 45 + x \cdot x) : 9 = 17^2$
4) $(4 \cdot (55 + x \cdot x \cdot x) - 32 \cdot 69) : \ 15 + 97 = 101$

6. **Tenglamalarni yeching:**

1) $6x + 11x - 182 = 549$
2) $17x - 60 - 3x + 78 = 1\,026$
3) $2 \cdot (x - 15) + 4x = 120$
4) $(3x + 19) \cdot 5 - 8x = 240$
5) $7 \cdot (28 - x) + 4 \cdot (5x + 12) = 413$
6) $8 \cdot (2x + 4) - 3 \cdot (46 - 3x) + 4x = 97$
7) $6 \cdot (9x - 12) + 9 \cdot (53 - 4x) - 195 = 390$
8) $4 \cdot (x + 13) + 5 \cdot (21 - 2x) - 8 \cdot (12 - 5x) = 129$

7. **Tenglamalarni yeching:**

1) $81 + 5x = 133 + 3x$
2) $147 - 7x = 67 + 3x$
3) $6 \cdot (3x - 12) + 40 = 2 \cdot (2x + 10)$
4) $5 \cdot (x + 16) = 7 \cdot (3x - 9) + 47$
5) $10 \cdot (2x - 3) - 8x = 6 \cdot (5 - 3x) + 10x$
6) $9 \cdot (4x + 12) + 5x = 5 \cdot (8x - 13) + 200$
7) $7 \cdot (32 + 3x) - 4 \cdot (5x - 1) = 6 \cdot (9x - 11) + x - 30$
8) $2 \cdot (4x - 5) + 5 \cdot (x + 10) = 3 \cdot (x + 19) - 4 \cdot (4 - 2x) + 1$

@Riyoziyot_ITM

Uy ishi

1. **Tenglamalarni yeching:**

1) $x + 131 - 76 = 120$
2) $a - 89 + 58 = 61$
3) $73 = b - 45 - 82$
4) $147 = y + 35 + 66$
5) $67 + x - 44 = 105$
6) $114 - c - 79 = 24$
7) $153 = 55 + d - 80$
8) $201 = 325 - k + 40$
9) $168 - (x - 13) = 77$
10) $184 - (99 + m) = 43$
11) $75 = 252 - (260 - z)$
12) $94 = 346 - (n + 122)$
13) $109 + (147 + r) = 400$
14) $86 + (x - 36) = 174$
15) $269 = 110 + (320 - y)$
16) $454 = 205 + (t + 128)$

2. **Tenglamalarni yeching:**

1) $417 = x \cdot 9 - 78$
2) $x : 6 + 34 = 292$
3) $355 = a \cdot 10 - 106 + 151$
4) $1\,520 : a + 64 - 120 = 134$
5) $390 = 170 + c \cdot 11$
6) $261 - 2\,250 : c = 136$
7) $595 = 256 + y \cdot 19 - 345$
8) $143 - y : 61 + 122 = 260$
9) $189 = (64 - x) \cdot 7$
10) $(x - 44) : 11 = 52$
11) $4\,780 = (105 + b) \cdot 20$
12) $3\,570 : (b + 80) = 35$
13) $908 - 172 = (z - 50) \cdot 23$
14) $(906 - z) : 74 = 810 - 799$
15) $2\,425 + 600 = (63 + x) \cdot 25$
16) $4\,980 : (x + 46) = 52 + 31$

3. **Tenglamalarni yeching:**

1) $7 \cdot (x - 35) + 124 = 278$
2) $148 = (x - 20) : 8 - 140$
3) $4 \cdot (51 + x) + 128 = 424$
4) $125 = 8\,920 : (34 + x) - 98$
5) $(2\,458 - x) : 14 + 400 = 522$
6) $339 = (77 - x) \cdot 15 - 366$
7) $8\,400 : (x + 58) + 202 = 314$
8) $768 = (x + 81) \cdot 16 - 832$
9) $13 \cdot (x + 20) - 111 = 221 + 240$
10) $526 - 410 = (690 - x) : 15 + 83$
11) $9 \cdot (x - 71) + 256 = 385 + 2\,625$
12) $235 + 660 = 946 : (24 + x) - 51$
13) $16 \cdot (x + 33) - 365 + 617 = 1\,116$
14) $770 = (x - 65) : 11 + 420 + 321$
15) $16 \cdot (72 - x) - 276 - 334 = 366$
16) $58 = 6\,256 : (21 + x) + 49 - 175$

4. **Tenglamalarni yeching:**

1) $6 \cdot \big(814 - 9 \cdot (35 + x)\big) + 304 = 2\,164$
2) $52 \cdot 19 - 3 \cdot (68 + 11 \cdot 15) \cdot x = 289$
3) $7\,904 : 76 + (84 : x - 6) \cdot 8 = 400 - 176$
4) $\big((120 - 21 \cdot x) \cdot 4 + 200\big) : 4 - 55 = 31$
5) $(48 \cdot 25 - 2\,546 : 38 + 247) : (90 : x + 63) = 20$
6) $1\,025 - 868 : 14 \cdot 5 + x \cdot (237 - 2\,294 : 31) = 1\,367$

@Riyoziyot_ITM

7) $5 \cdot \left(36 \cdot 61 - 21 \cdot \left(2\,860 : 44 + 76 : (x - 15)\right)\right) - 6^3 = 1\,944$

8) $(3\,010 : 43 + 24) \cdot 3 - x : (52 \cdot 71 - 71 \cdot 20 + 32 \cdot 29) = 276$

5. **Tenglamalarni yeching:**

1) $2 \cdot (432 - x \cdot x) = 61 + 9^2$

2) $13\,068 : \left(3\,102 : 66 + 2 \cdot (x \cdot x - 500)\right) + 202 = 246$

3) $269 + 5 \cdot \left(918 - (99 + x \cdot x \cdot x)\right) = 719$

4) $\left(\left((x \cdot x \cdot x + 330) : 266 + 51\right) \cdot 10 - 360\right) : 2^3 = 25$

6. **Tenglamalarni yeching:**

1) $10x + 7x - 418 = 156 + 157$

2) $22x - 130 - 9x + 255 = 710$

3) $6 \cdot (2x - 77) + 11x = 1\,356 : 12$

4) $(7x + 104) \cdot 8 - 13x = 2\,337$

5) $5 \cdot (40 - 3x) + 9 \cdot (2x + 33) = 2 \cdot 433$

6) $13 \cdot (4x + 14) - 15 \cdot (32 - 2x) + 21x = 547 - 330$

7) $5 \cdot (9x - 30) + 10 \cdot (36 - 4x) - 345 = 75$

8) $11 \cdot (3x + 27) + 6 \cdot (15 - 6x) - 6 \cdot (22 - 4x) = 297$

7. **Tenglamalarni yeching:**

1) $146 + 8x = 792 + 6x$

2) $293 - 11x = 72 + 6x$

3) $5 \cdot (6x - 15) + 243 = 9 \cdot (4x + 8)$

4) $14 \cdot (3x + 25) = 2 \cdot (10x - 16) + 426$

5) $3 \cdot (9x - 55) - 13x = 11 \cdot (36 - 2x) + 25x$

6) $15 \cdot (6x + 22) + 11x = 6 \cdot (12x - 24) + 793$

7) $10 \cdot (28 + 5x) - 6 \cdot (8x - 31) = 11 \cdot (5x - 43) + 7x - 81$

8) $16 \cdot (3x - 12) + 12 \cdot (2x + 25) = 24 \cdot (x + 20) - 15 \cdot (28 - 3x) + 144$

@Riyoziyot_ITM

Test

1. Quyida berilgan tenglamalardan qaysi birining ildizi 7 ga teng?

A) $72 = 200 - (18 + x) \cdot 4$
B) $(21 - x) \cdot 9 - 33 = 93$
C) $81 + 7 \cdot x - 41 = 19 + 280$
D) $150 = 5 \cdot x - 39 + 74$

2. $7 \cdot (23 - x \cdot 5) - 46 = 7 \cdot 13 - 3^4$ tenglamaning ildizi x_0 bo'lsa, $11 - x_0$ ning qiymatini toping.

A) 11
B) 8
C) 3
D) 5

3. $11 \cdot (x - 19) + 27 = 7 \cdot 30 - 62$ tenglamaning ildizi x_0 bo'lsa, $19 + x_0$ ning qiymatini toping.

A) 30
B) 7^2
C) 51
D) 3^3

4. $\big(28 \cdot 21 - 5 \cdot (11 \cdot x - 31)\big) : 9 + 182 = 234$ tenglamaning ildizi x_0 bo'lsa, $1 + x_0$ ning qiymatini toping.

A) 5
B) 6
C) 7
D) 8

5. Tenglamani yeching: $91 + x \cdot x \cdot x = 372 : 2 + 11^2$

A) $x = 4$
B) $x = 8$
C) $x = 6$
D) $x = 12$

6. $4 \cdot (5x - 12) + 3 \cdot (x + 41) - 20x = 135$ tenglamaning ildizi x_0 bo'lsa, $11 \cdot x_0 - 90$ ning qiymatini toping.

A) 130
B) 20
C) 220
D) 200

7. $7 \cdot (4x + 12) - 11x + 29 = 25 \cdot (2x - 10)$ tenglamaning ildizi x_0 bo'lsa, $x_0 - 1$ ning qiymatini toping.

A) 11
B) 10
C) 9
D) 8

@Riyoziyot_ITM

34-Mavzu: Qism topishga oid masalalar.

Sinf ishi

1. **Berilgan savollarga javob berinsg:**

1) 25 sonining $\frac{3}{5}$ qismini toping.

2) 90 sonining $\frac{11}{15}$ ulushini toping.

3) $15\frac{3}{4}$ sonining $\frac{10}{21}$ qismini toping.

4) $33\frac{1}{3}$ sonining $\frac{16}{25}$ ulushini toping.

5) $\frac{4}{7}$ qismi 20 bo'lgan sonni toping.

6) $\frac{3}{10}$ ulushi 42 bo'lgan sonni toping.

7) $\frac{6}{13}$ qismi $14\frac{1}{2}$ bo'lgan sonni toping.

8) $\frac{11}{18}$ ulushi $36\frac{1}{7}$ bo'lgan sonni toping.

2. **Tengliklardan foydalanib ? ni toping:**

1) 4 **m** ni $\frac{2}{5}$ qismi = ? **cm**

2) 11 **km** ni $\frac{11}{16}$ qismi = ? **dm**

3) 24 **t** ni $\frac{7}{8}$ qismi = ? **kg**

4) 30 **q** ni $\frac{5}{12}$ qismi = ? **g**

5) 18 **dm²** ni $\frac{1}{4}$ qismi = ? **mm²**

6) 45 **ar** ni $\frac{7}{9}$ qismi = ? sotix

7) 1 **ha** ni $\frac{13}{20}$ qismi = ? **m²**

8) 60 sotixni $\frac{111}{375}$ qismi = ? **cm²**

9) 54 **ℓ** ni $\frac{14}{75}$ qismi = ? **mℓ**

10) 10 **km³** ni $\frac{31}{50}$ qismi = ? **dm³**

11) 64 **cm³** ni $\frac{101}{320}$ qismi = ? **mm³**

12) 36 **h** ni $\frac{19}{45}$ qismi = ? **s**

13) 5 asrni $\frac{63}{125}$ qismi = ? oy

14) 6 **d** ni $\frac{21}{40}$ qismi = ? **min**

15) 20 faslni $\frac{2}{3}$ qismi = ? oy

16) 125 yil $\frac{3}{4}$ qismi = ? fasl

3. **Berilgan savollarga javob bering:**

1) Son nurida berilgan P va Q nuqtalar koordinatalarini toping:

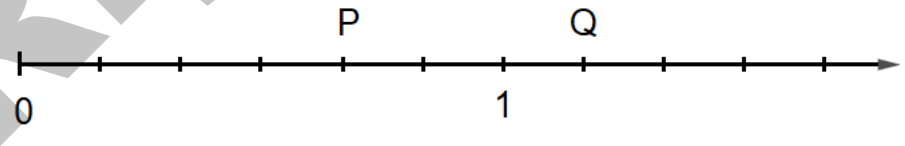

2) Son nurida berilgan A va B nuqtalar koordinatalarini toping:

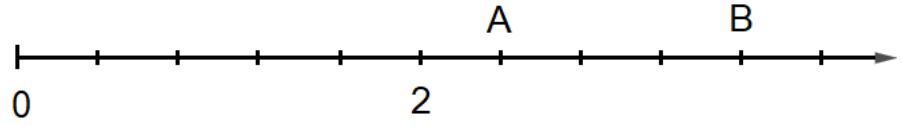

@Riyoziyot_ITM

3) Son nurida berilgan M va N nuqtalar koordinatalari yig'indisini toping:

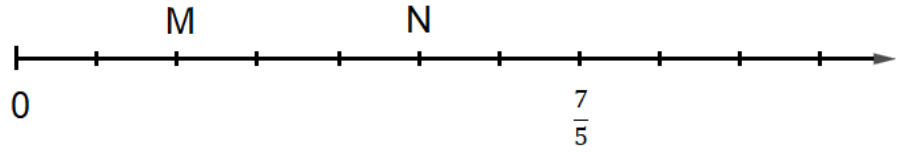

4) Son nurida berilgan C va D nuqtalar koordinatalari farqini toping:

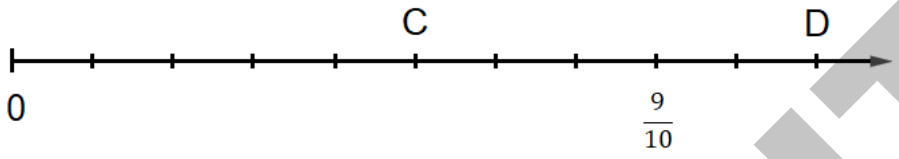

4. Berilgan shakllarning qanday qismi bo'yalgan(1,2) / bo'yalmagan(3,4):

1)

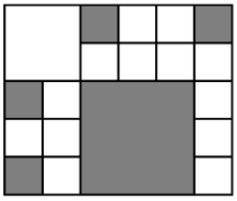

2)

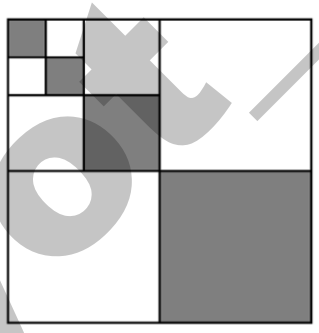

3)

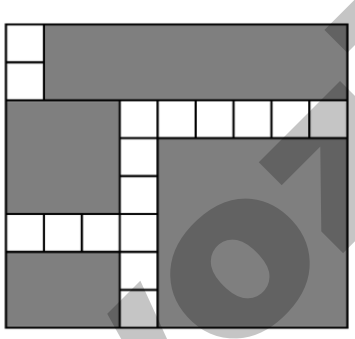

4)

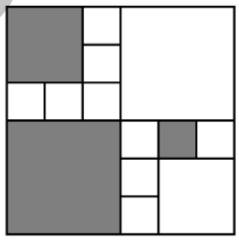

5. Berilgan savollarga javob bering:

1) 36 ta o'quvchisi bor sinfning $\frac{1}{6}$ qismi tennis, $\frac{1}{4}$ qismi shaxmat,qolgan o'quvchilar esa boks to'garagiga qatnashadi. Boksga qatnashuvchi o'quvchilar soni nechta?

2) Bog'dagi 120 ta guldan $\frac{1}{3}$ qismi qizil rangli, qolganining $\frac{5}{8}$ qismi oq rangli gullar. Bog'da faqat 3 xil rangdagi gullar borligi ma'lum bo'lsa, sariq rangli gullar nechta?

@Riyoziyot_ITM

3) Elbekda 40 000 so'm pul bor. Bu Mashhuradagi pulning $\frac{2}{5}$ qismini tashkil qiladi. Jaloliddinning puli Mashhuraning pulidan $2\frac{1}{4}$ marta ko'p bo'lsa, ularda jami qancha pul bor?

4) Ona ikki qizi va o'g'li uchun bir nechta daftar xarid qildi. Hamma daftarlarning $\frac{2}{5}$ qismini katta qiziga, qolgan daftarning $\frac{1}{6}$ qismini kichik qiziga va qolgan 10 ta daftarni o'g'liga berdi. Ona jami qancha daftar sotib olgan?

6. Berilgan savollarga javob bering:

1) P ning $\frac{1}{3}$ qismi 40 ning $\frac{7}{8}$ qismiga teng bo'lsa, $\frac{P}{7}$ ning qiymatini toping.

2) A ning $\frac{3}{4}$ va $\frac{1}{8}$ qismlari farqi 200 ning $\frac{2}{5}$ qismiga teng bo'lsa, A ning chorak qismini toping.

3) N va M sonlari ayirmasining $\frac{1}{6}$ qismi M sonining $\frac{3}{4}$ qismiga teng. Agar N sonining $\frac{5}{8}$ qismi 65 ning $\frac{11}{13}$ qismiga teng bo'lsa, M sonining yarmini toping.

4) C va D sonlari yig'indisining $\frac{1}{10}$ qismi ular ayirmasining $\frac{3}{5}$ qismiga teng. Agar 28 soni C ning chorak qismiga teng bo'lsa, D ning $\frac{15}{16}$ qismini toping.

@Riyoziyot_ITM

Uy ishi

1. Berilgan savollarga javob bering:

1) 36 sonining $\frac{5}{6}$ qismini toping.

2) 112 sonining $\frac{9}{16}$ ulushini toping.

3) $20\frac{2}{5}$ sonining $\frac{2}{3}$ qismini toping.

4) $44\frac{2}{3}$ sonining $\frac{30}{67}$ ulushini toping.

5) $\frac{8}{9}$ qismi 168 bo'lgan sonni toping.

6) $\frac{15}{22}$ ulushi 210 bo'lgan sonni toping.

7) $\frac{11}{40}$ qismi $19\frac{1}{4}$ bo'lgan sonni toping.

8) $\frac{7}{24}$ ulushi $45\frac{1}{2}$ bo'lgan sonni toping.

2. Tengliklardan foydalanib ? ni toping:

1) 12 **cm** ni $\frac{29}{30}$ qismi = ? **mm**

2) 30 **m** ni $\frac{5}{8}$ qismi = ? **cm**

3) 51 **q** ni $\frac{15}{17}$ qismi = ? **kg**

4) 23 **t** ni $\frac{4}{5}$ qismi = ? **q**

5) 46 **m²** ni $\frac{101}{2300}$ qismi = ? **mm²**

6) 125 sotixni $\frac{9}{16}$ qismi = ? **dm²**

7) 81 **km²** ni $\frac{139}{270}$ qismi = ? **ha**

8) 166 **dm²** $\frac{1}{20}$ qismi = ? **cm²**

9) 40 000 **mℓ** ni $\frac{3}{8}$ qismi = ? **ℓ**

10) 340 000 **ℓ** ni $\frac{45}{68}$ qismi = ? **m³**

11) 25 000 000 **mm³** ni $\frac{1}{5}$ qismi = ? **dm³**

12) 384 **h** ni $\frac{3}{4}$ qismi = ? **d**

13) 208 faslni $\frac{9}{13}$ qismi = ? yil

14) 324 000 **s** ni $\frac{22}{45}$ qismi = ? **h**

15) 3 920 **d** ni $\frac{25}{28}$ qismi = ? hafta

16) 600 000 yil $\frac{53}{75}$ qismi = ? asr

3. Berilgan savollarga javob bering:

1) Son nurida berilgan P va Q nuqtalar koordinatalarini toping:

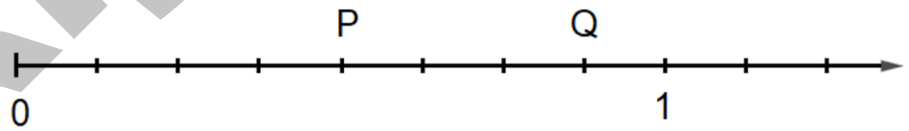

2) Son nurida berilgan A va B nuqtalar koordinatalarini toping:

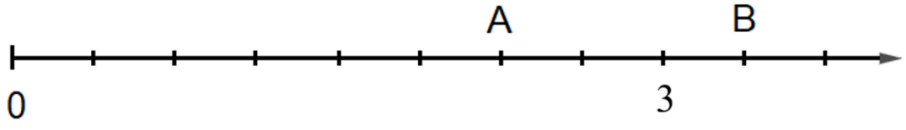

@Riyoziyot_ITM

3) Son nurida berilgan M va N nuqtalar koordinatalari yig'indisini toping:

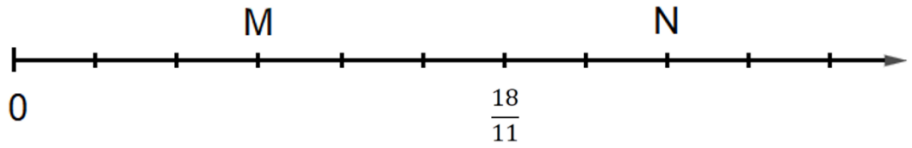

4) Son nurida berilgan C va D nuqtalar koordinatalari farqini toping:

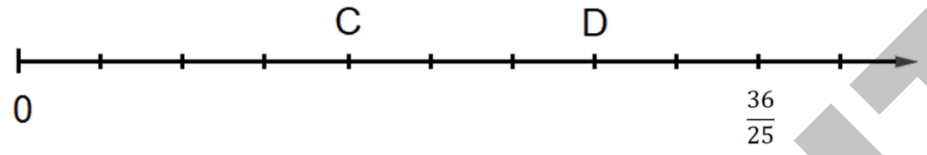

4. Berilgan shakllarning qanday qismi bo'yalgan(1,2) / bo'yalmagan(3,4):

1)

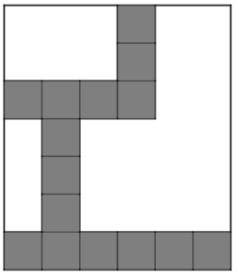

2)

3)

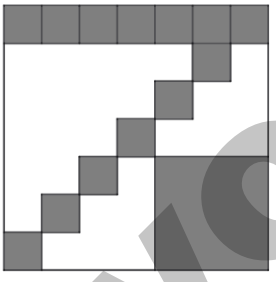

4)

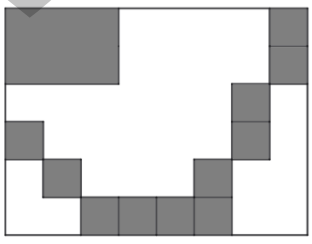

5. Berilgan savollarga javob bering:

1) Savatdagi 168 ta olmaning $\frac{1}{4}$ qismi qizil, $\frac{3}{8}$ qismi sariq, qolganlari esa yashil rangda. Shunga ko'ra, savatdagi yashil olmalar soni nechta?

2) 750 sotix dalaning $\frac{2}{5}$ qismiga tarvuz, qolganining $\frac{2}{3}$ qismiga qovun ekildi. Dalaning qolgan qismining $\frac{1}{6}$ ulushiga sabzi ekilgan bo'lsa, necha sotix maydonga sabzi ekilgan?

@Riyoziyot_ITM

3) Telefonning narxi 3 000 000 so'm. Bu planshet narxining $\frac{5}{8}$ qismini tashkil qiladi. Agar komputerning narxi planshet narxidan $1\frac{2}{3}$ marta ko'p bo'lsa, uchalasining narxi jami necha so'm bo'ladi?

4) Ona ikki qizi va o'g'li uchun bir nechta daftar xarid qildi. Hamma daftarlarning $\frac{2}{7}$ qismini katta qiziga, qolgan daftarning $\frac{3}{5}$ qismini kichik qiziga va qolgan 12 ta daftarni o'g'liga berdi. Ona jami qancha daftar sotib olgan?

6. Berilgan savollarga javob bering:

1) P ning $\frac{3}{5}$ qismi 65 ning $\frac{9}{13}$ qismiga teng bo'lsa, $\frac{P}{3}$ ning qiymatini toping.

2) A ning $\frac{5}{6}$ va $\frac{2}{9}$ qismlari farqi 385 ning $\frac{4}{7}$ qismiga teng bo'lsa, A ning nimchorak qismini toping.

3) N va M sonlari ayirmasining $\frac{8}{9}$ qismi N sonining $\frac{2}{3}$ qismiga teng. Agar N sonining $\frac{10}{11}$ qismi 180 ning $\frac{8}{9}$ qismiga teng bo'lsa, M sonining $\frac{6}{11}$ qismini toping.

4) C va D sonlari yig'indisining $\frac{1}{4}$ qismi ular ayirmasining $\frac{7}{12}$ qismiga teng. Agar 42 soni D ning $\frac{3}{5}$ qismiga teng bo'lsa, C ning $\frac{4}{7}$ qismini toping.

@Riyoziyot_ITM

Test

1. 320 ning $\frac{2}{5}$ qismi A ga va B ning $\frac{7}{9}$ qismi 84 ga teng bo'lsa, A – B ni toping.

A) 10 B) 20 C) 25 D) 15

2. 15 **ha** ni $\frac{39}{40}$ qismi quyidagilardan qaysi biriga teng:

A) 14 625 $\mathbf{m^2}$ B) 146 250 000 $\mathbf{cm^2}$
C) 146 250 000 000 $\mathbf{mm^2}$ D) 1 462 500 $\mathbf{dm^2}$

3. Berilgan son nuridagi A, B va C nuqtalar koordinatalari yig'indisini toping:

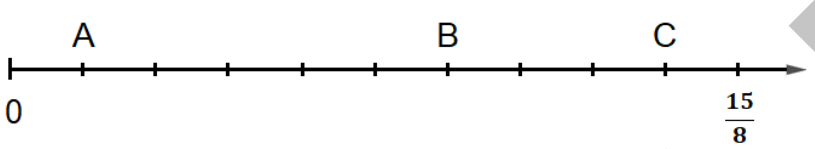

A) $2\frac{5}{8}$ B) 3 C) $3\frac{1}{8}$ D) $2\frac{7}{8}$

4. Shaklni qanday qismi bo'yalmagan(shakl faqat kvadratlardan tashkil topgan):

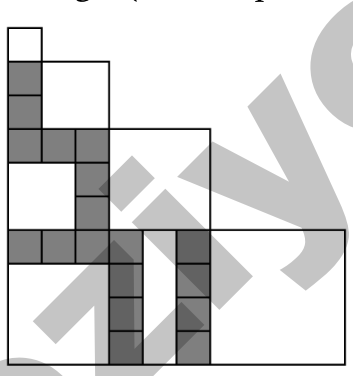

A) $\frac{47}{65}$ B) $\frac{18}{65}$ C) $\frac{9}{13}$
D) $\frac{4}{13}$

5. Telefon xotirasi 36 **Gb** ni tashkil qiladi. Uning $\frac{1}{2}$ qismi musiqa, $\frac{1}{3}$ qismi video va qolganining $\frac{3}{4}$ qismi esa rasm fayllardan iborat. Telefon xotirasining bo'sh qismiga 32 **Mb** hajmdagi fayllardan eng ko'pi bilan nechta joylash mumkin? (1 **Gb** = 1 024 **Mb**)

A) 36 ta B) 48 ta C) 56 ta D) 64 ta

6. P ning $\frac{3}{10}$ va $\frac{1}{15}$ qismlari yig'indisi 720 sonining $\frac{11}{12}$ qismiga teng bo'lsa, P sonining nimchorak qismini toping.

A) 200 B) 250 C) 150
D) 225

@Riyoziyot_ITM